FB = 004

Z = 0149728

KÓPIA FS 1

004

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od:	Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané:	pondelok, 20. novembra 2023 8:18
Komu:	oszp.NR@minv.sk
Kópia:	ineco.bb@gmail.com
Predmet:	VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie - nový pavilón"

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICA VEĽKÉ ZÁLUŽIE - NOVÝ PAVILÓN"

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: https://online.fliphtml5.com/txsmk/xtdt/, výpis z registra občianskych združení MV SR: https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56IrqvrxmDXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhvcBt0qZVTPjMKk19 a potvrdenie o pridelení IČO: https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org
Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné **vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu** a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.

   Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné **spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie**. Z tohto dôvodu je **potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (**https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk**) a možnosti jej uplatnenia.**
   ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

Číslo spisu OU-NR-OSZP3-2023/058008 | Poč. záznamu 004 | Číslo záznamu 0149728/2023 | Typ záznamu Externý doručený záznam | Forma originálu hodnoverná elektronická

Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru *„Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne."*; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru *„Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti."*. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná" metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného", druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

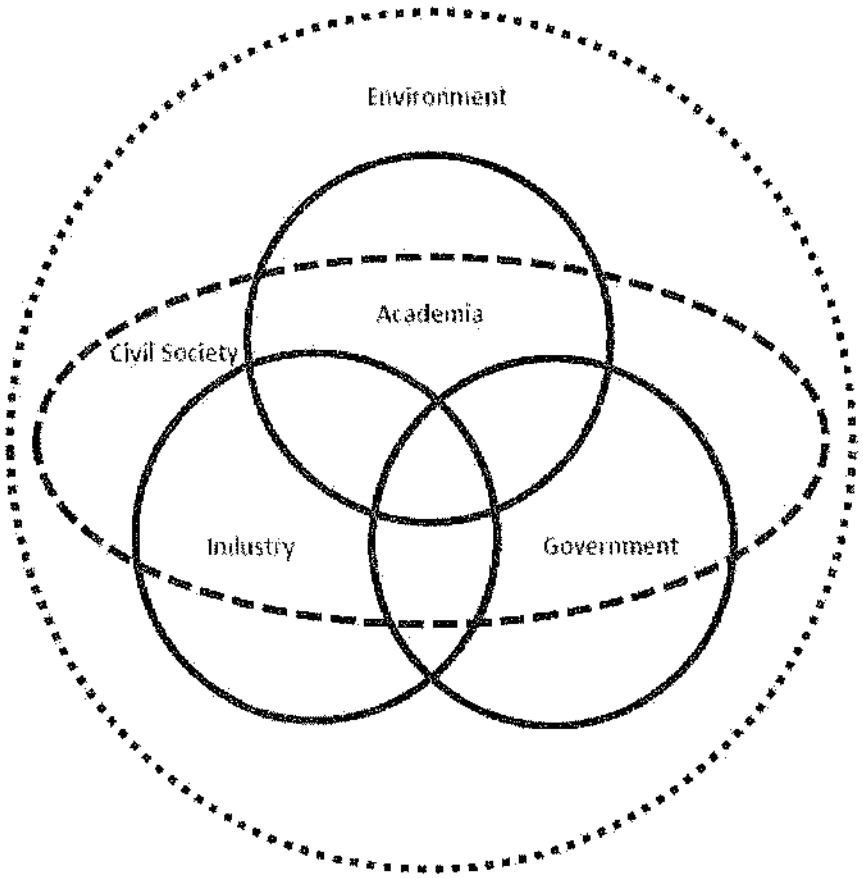

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra.

V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu":

KÓPIA

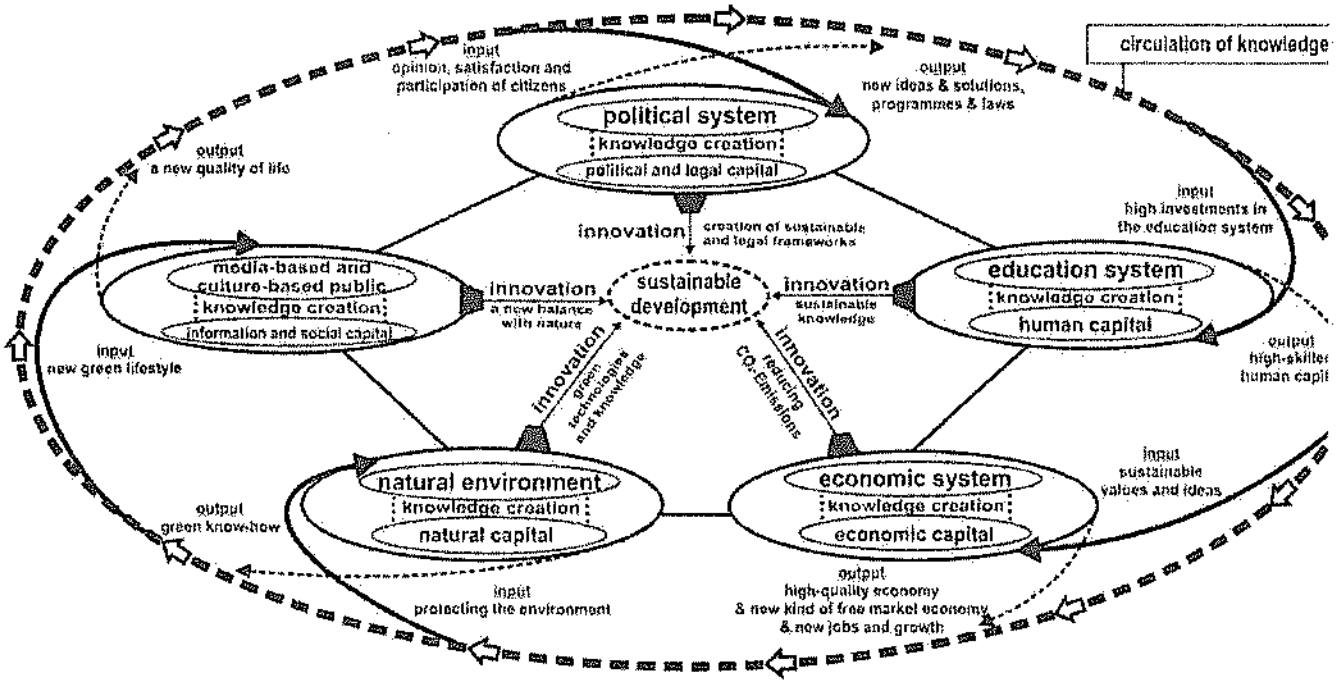

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

3) Záväzné stanoviská nie sú k zisťovaciemu konaniu ale k inému konaniu podľa iného osobitného zákona a preto nie sú použiteľné pre potreby zisťovacieho konania, nakoľko nejde o stanovisko podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

4) Absentuje dendrológia; výrub existujúcich drevín je jedným z najväčších vplyov; podľa §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je účelom zisťovacieho konania pripraviť odborný podklad pre následné povoľujúce konania, ktorým je aj výrubové povolenie. Je preto nutné zabezpečiť dendrologický posudok a návrh náhradnej výsadby ako súčasť zámeru resp. ako jeho prílohu.

5) **Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA** (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti

KOPIA

§3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom.

Žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa §22 ods.7 zákona EIA.

6) Podľa §29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie *„Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska a) únosného zaťaženia územia; b) dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií; c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť; d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie; e) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií; f) porovnania s najlepšími dostupnými technológiami."*

Únosnú mieru zaťaženia v zmysle §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992Zb. *„určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností."*

Žiadame vyhodnotiť pôsobenie kumulatívnych a synergických vplyvov zámeru v rôznych časových horizontoch; v prípade že zámer sa plánuje realizovať v etapách alebo zámer je jednou z etáp „väčšieho" projektu, žiadame vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti.

7) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!" (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa **lokalita Veľké Zálužie nachádza v 8. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 1. stupni ohrozenia povodňami.**

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. **Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta.** ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia" nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://chorturi.at/hlk4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v **odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu:** https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

8) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom **„Fit for 55"** (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.** Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).

Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

KÓPIA

9) **Energetická efektivita,** je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na ich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

- **Zabudované emisie** sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.

Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

10) Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.sk/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-rds/. **Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia;** taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.

11) Osobitne žiadame **vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru** (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné **spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie** (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa

osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné **spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.**

12) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch).

Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

13) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.

Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://[illegible]) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

14) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.

15) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

16) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:
• komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou

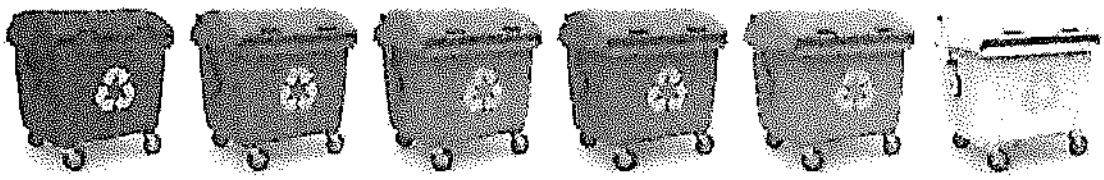

17) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. **Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (**https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13**).** Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: https://[illegible]

KÓPIA

opatrenia-zds/.

Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm.d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda nehájí svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia.

Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená.

Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone".

Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

18) **Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry** (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne)**; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe** (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf)**:**

- Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)
- Rašeliniská https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/
- Dažďové záhrady
-

KÓPIA

Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostyabilizačnej úlohe.

Biosolárne strechy

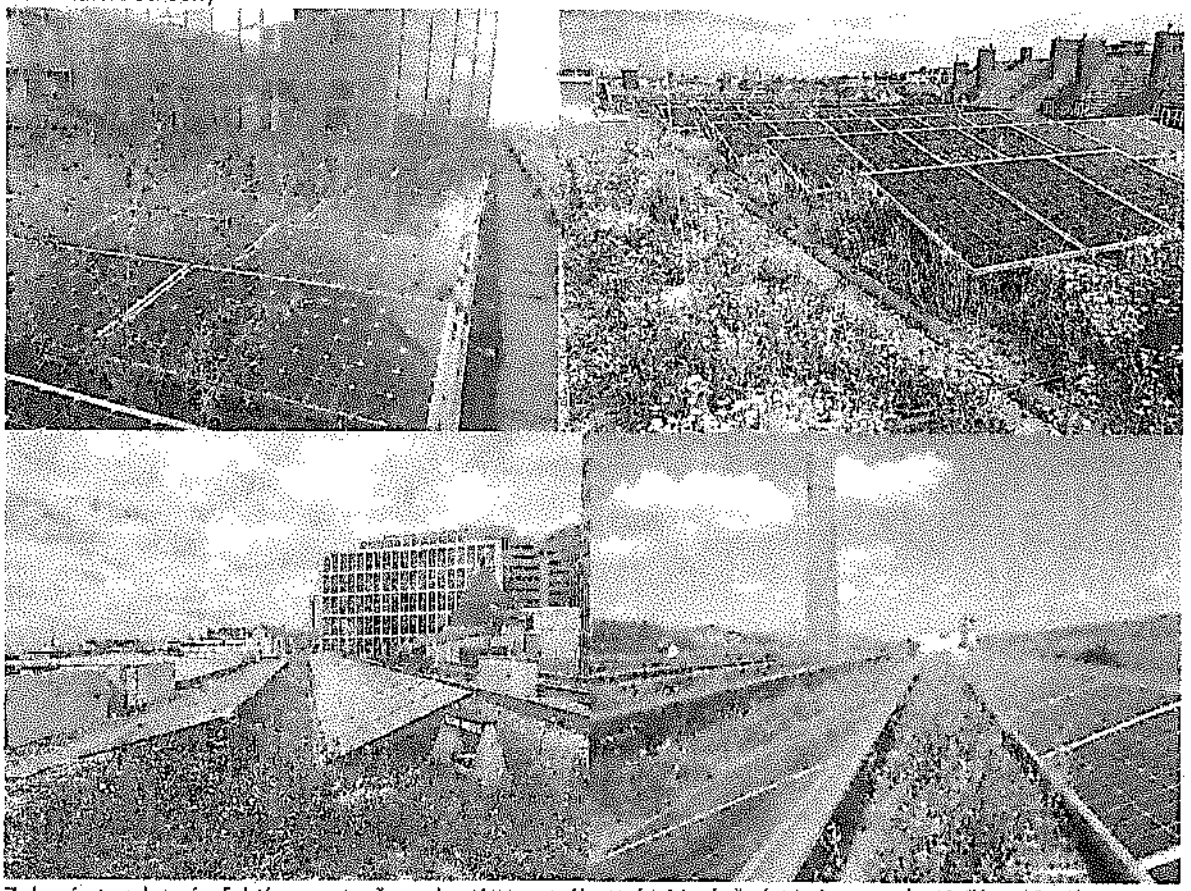

Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

Zelené fasády

KÓPIA

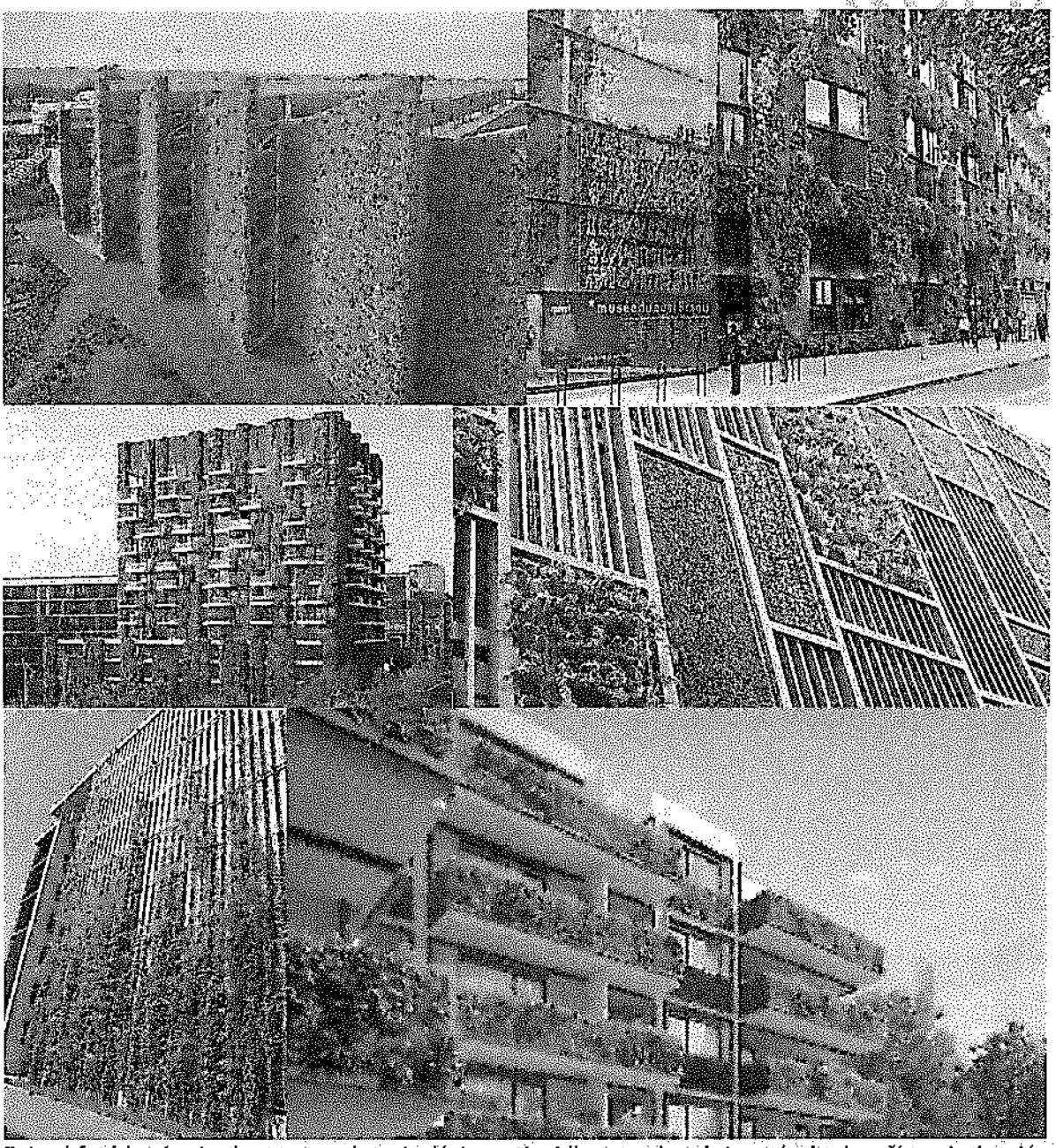

Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území. Retenčné a zelené parkoviská

KÓPIA

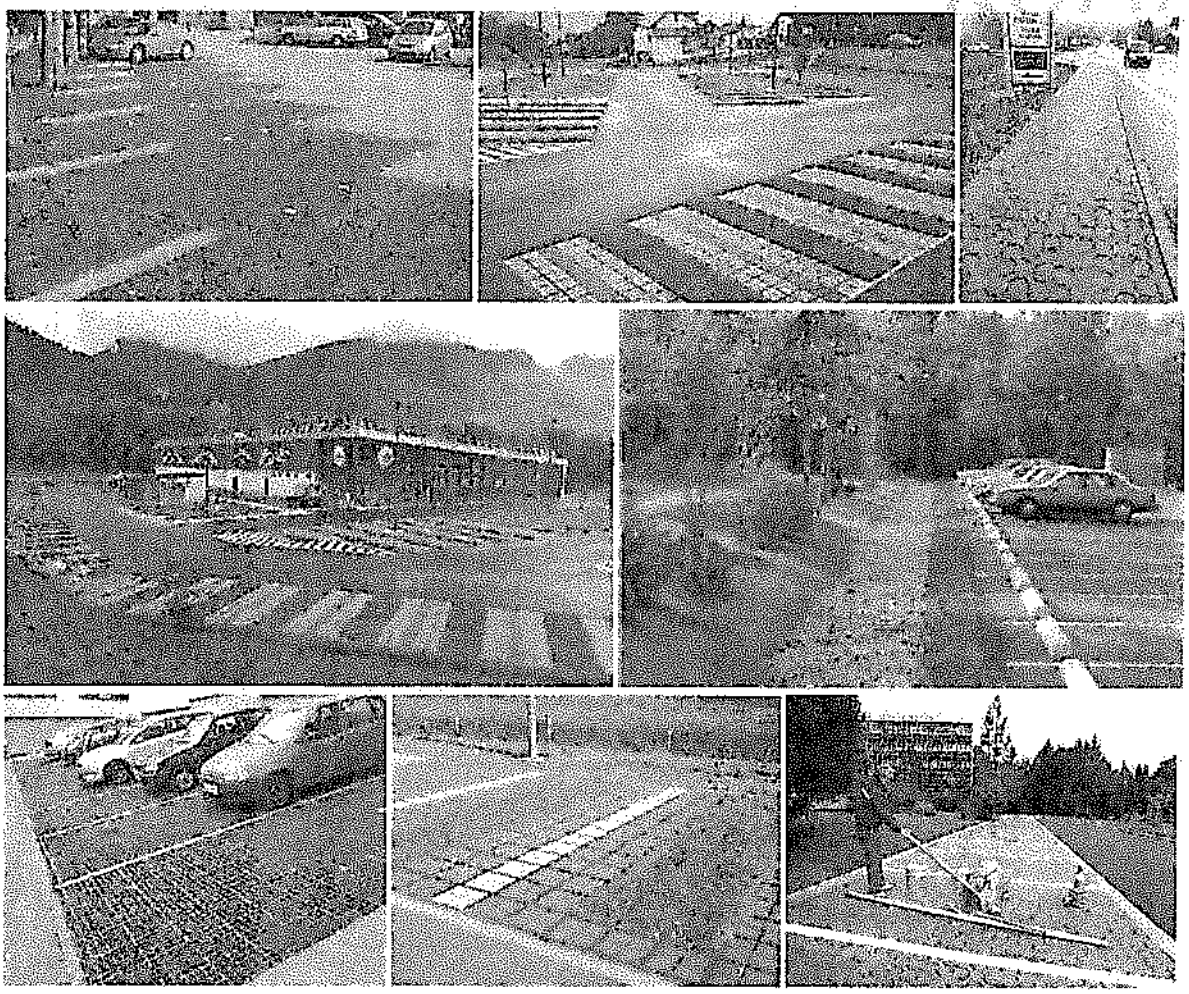

Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.

Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.

Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

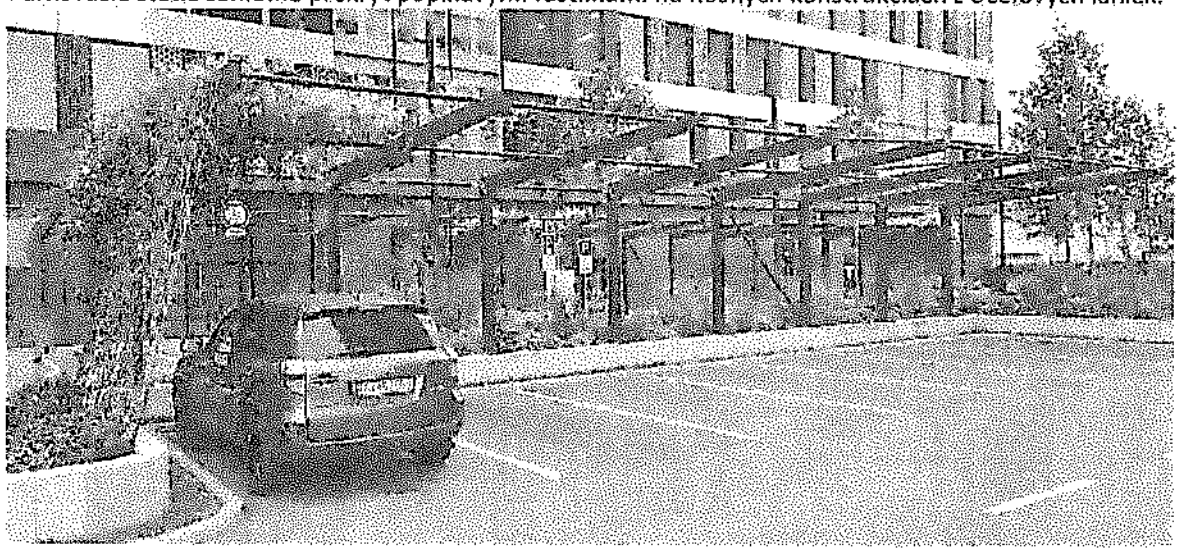

KÓPIA

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
• **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
• **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do

Úrad spisu | Po vybavení | Odovzdané | Typ vybavenia | Forma prijatia
OU-SA-OSZP-2021/... | áno | 01.07.2021 | Externý dokument ostatný | Iná elektronická

KÓPIA

neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a to výlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom každého a všetkých.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS https://denniknsk/autor/marcelslavik/?ref=in, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.envirocoful.org
www.climatorealityproject.com

Z: 0147994

Krycí list k zámeru

(názov zámeru): **„Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie "**, OU-NR-OSZP3-2023/058005

ES 0 002

Stanoviská jednotlivých odborov (úsekov) okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie k zámeru:

1. Stanovisko úseku štátnej vodnej správy:

a/ trváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

b/ netrváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., bez ďalšieho stanoviska

c/ netrváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., pripomienky k zámeru, ktoré požadujeme zapracovať do stanoviska pre ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie dodáme na samostatnom stanovisku

d/ odporúčaný variant

podpis zodpovedného pracovníka

2. Stanovisko úseku odpadového hospodárstva:

a/ trváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

b/ netrváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., bez ďalšieho stanoviska

c/ netrváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., pripomienky k zámeru, ktoré požadujeme zapracovať do stanoviska pre ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie dodáme na samostatnom stanovisku

d/ odporúčaný variant

Švecová

podpis zodpovedného pracovníka

3. Stanovisko ochrany ovzdušia:

a/ trváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

b/ netrváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., bez ďalšieho stanoviska

c/ netrváme na posudzovaní činnosti (v zmysle zámeru) v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., pripomienky k zámeru, ktoré požadujeme zapracovať do stanoviska pre ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie dodáme na samostatnom stanovisku

d/ odporúčaný variant

podpis zodpovedného pracovníka

Z = 0165436

ŠTÁTNA
OCHRANA PRÍRODY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správa Chránenej krajinnej oblasti
Ponitrie

FB
011

Okresný úrad Nitra
Odbor starostlivosti o ŽP
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek
ŽP kraja
Štefánikova tr. 69
949 01 Nitra
e-mail: zuzana.slavikova2@minv.sk

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Nitra
OU-NR-OSZP1-2023/060436-002 z 29.5.2023	CHKO PN /604-001/2023	Ing. Eva Ďurečková Ing. Šatalová	4.12.2023

Vec: „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón" - stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti.

A. Vstupné údaje

Predmet: Výstavba zdravotníckeho pavilónu v areáli nemocnice.

Navrhovateľ: Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334, 951 35 Veľké Zálužie

Účel: Stanovisko sa vydáva v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov , v znení neskorších predpisov.
Podklady: „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón"– zámer podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vrátane príloh, 11/2023, spracovateľ zámeru INECO s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, podklady Správy CHKO Ponitrie.

B. Stanovisko

Identifikácia územia a popis navrhovanej činnosti: Dotknuté územie sa nachádza v Nitrianskom kraji, v okrese Nitra, k.ú. Veľké Zálužie, parcely C-KN č. 11/101, 11/31.

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba zdravotníckeho pavilónu v areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, ktorý bude zabezpečovať zdravotne a sociálne orientovanú starostlivosť o závažne chorých pacientov.
Jedná sa o 3-podlažnú stavbu pavilónového typu v náväznosti na existujúce objekty. Stavba bude napojená na existujúce inžinierske siete. Celkové parametre stavby sú nasledovné:
Zastavaná plocha – 1 450 m^2
Počet nadzemných podlaží – 3
Celková podlahová plocha – 3 400 m^2
Celková podlažná plocha – 3 850 m^2
Obostavaný objem objektu – 15 500 m^3

Navrhovaná činnosť podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov podľa prílohy č. 8, časti Infraštruktúra 9.16 Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy b) statickej dopravy c)

územných plánov zóny, ktoré nahrádzajú územné rozhodnutie pre činnosti uvedené v písmenách a) a b) podlieha zisťovaciemu konaniu. Zámer je spracovaný v jednom variante.

Hodnotenie z hľadiska ochrany prírody a krajiny:
Plocha navrhovanej stavby sa nachádza v existujúcom areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. Dotknuté územie v súčasnosti predstavuje časť parku so vzrastlými drevinami, ktoré bude potrebné odstrániť na celej ploche plánovanej stavby vrátane spevnených plôch (prístupové cesty, parkovisko - 5 parkovacích miest).
Celkové plocha pozemku predstavuje 15 876 m^2 , z toho predpokladaná celková podlažná plocha navrhovanej činnosti bude o výmere 3 850 m^2 .

V dotknutom území neeviduje ochrana prírody žiadne chránené územia európskeho významu ani chránené územia národnej siete. Na lokalite neevidujeme výskyt biotopov národného ani európskeho významu, ani výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov.
V území platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **prvý stupeň ochrany.**

Návrh riešenia a odôvodnenie:

Dotknuté územie navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón" sa nachádza v existujúcom areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie.
V území platí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov **prvý stupeň ochrany.**

Dotknuté územie v súčasnosti predstavuje časť parku so vzrastlými drevinami, ktoré bude potrebné odstrániť na celej ploche plánovanej stavby vrátane spevnených plôch (prístupové cesty, parkovisko - 5 parkovacích miest).

Realizácia navrhovanej činnosti je možná pri splnení nasledovných podmienok:

- Najneskôr k územnému rozhodnutiu stavby bude vyčíslená spoločenská hodnota drevín určených na výrub z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti.
- Zároveň budú navrhnuté kompenzačné opatrenia za zlikvidované dreviny tzn. určená náhradná výsadba na vybraných plochách ako aj navrhnuté drevinové zloženie v rámci náhradnej výsadby.
- Počas terénnych a stavebných prác bude dôsledne zabezpečená ochrana drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému.
- Pri následnej realizácii sadových úprav a výsadbe drevín vhodných na príslušné stanovisko bude investor dbať o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky, tzn. zabezpečí ich zavlažovanie obzvlášť v dlhšie trvajúcich obdobiach bez zrážok.

Zámer „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón" nepožadujeme ďalej posudzovať.

S pozdravom

Ing. Radimír Siklienka, PhD.
riaditeľ Správy CHKO Ponitrie

Z : 0156626

FS
010

OKRESNÝ ÚRAD NITRA

odbor krízového riadenia
Štefánikova 69, 949 01 Nitra

Okresný úrad Nitra
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP
Štefánikova tr.69
949 01 N i t r a

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Nitra
OU-NR-OSZP3-2023/0585005/15.11.2023	OÚ-NR-OKR1-2023/059110-002	Ing.Brázdil/328	04.12.2023

Vec
Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón
- stanovisko dotknutého orgánu štátnej správy ku zámeru navrhovanej činnosti

Okresný úrad Nitra - odbor krízového riadenia, ako dotknutý orgán štátnej správy obdržal dňa 15.11.2023 z Okresného úradu Nitra - odboru starostlivosti o životné prostredie - oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, spisom č.:OU-NR-OSZP3-2023/0585005 zo dňa 15.11.2023, žiadosť o zaujatie stanoviska ku zámeru navrhovanej činnosti:

„Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“

navrhovateľa : Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie

Po preštudovaní zmien k zámeru navrhovanej činnosti zasielame ako dotknutý orgán štátnej správy podľa § 23 odst. 1 Zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, vydáva nasledovné stanovisko podľa § 23 odst. 4 vyššie citovaného zákona:

Stanovisko Okresného úradu Nitra - odboru krízového riadenia

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva, **nemáme pripomienky** podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Ing. Rastislav B r á z d i l
vedúci odboru

telefón ++421-37-6549 328 | fax ++421-37-6506060 | E-mail rastislav.brazdil@ minv.sk | internet www.vs.sk | IČO 00151866

Z: 0160114

FS
009

OKRESNÝ ÚRAD NITRA

odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra

Okresný úrad Nitra
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie OP a vybraných zložiek ŽP
Štefánikova tr. 69
949 01 Nitra

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Nitra
OU-NR-OSZP3-2023/058005-003/15.11.2023	OU-NR-OSZP2-2023/059277	Ing. Hradňanská/391	11.12.2023

Vec
Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón
- zaslanie stanoviska

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „úrad") Vám predkladá, v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon"), stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti **„Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón"** navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie.

Z hľadiska udržania danej kvality ovzdušia v dotknutej oblasti, počas výstavby navrhovanej činnosti, navrhujeme dodržať a premietnuť do podmienok povolenia opatrenie na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti v danej lokalite: Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (stavebná činnosť) je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií. Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania. Taktiež premietnuť do povolení navrhovanej činnosti a dodržiavať opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny územie navrhovanej stavby sa nachádza v existujúcom areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. Dotknuté územie v súčasnosti predstavuje časť parku so vzrastlými drevinami, ktoré bude potrebné odstrániť na celej ploche plánovanej stavby vrátane spevnených plôch (prístupové cesty, parkovisko - 5 parkovacích miest). Celkové plocha pozemku predstavuje 15 876 m2 , z toho predpokladaná celková podlažná plocha navrhovanej činnosti bude o výmere 3 850 m2 .

V lokalite navrhovanej činnosti sa nenachádzajú maloplošné ani veľkoplošné chránené územia ani územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, a v území platí v

zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov prvý stupeň ochrany.

Z hľadiska záujmov ochrany prírody pri realizácii navrhovanej činnosti požadujeme dodržať nasledovné podmienky:

- Najneskôr k územnému rozhodnutiu stavby vyčísliť spoločenskú hodnotu drevín určených na výrub z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti.

- Navrhnúť kompenzačné opatrenia za zlikvidované dreviny tzn. určiť náhradnú výsadbu na vybraných plochách ako aj navrhnúť drevinové zloženie v rámci náhradnej výsadby.

- Počas terénnych a stavebných prác dôsledne zabezpečiť ochranu drevín v susedstve stavby tak, aby nedošlo k ich poškodeniu ani zásahu do koreňového systému.

- Pri následnej realizácii sadových úprav a výsadbe drevín vhodných na príslušné stanovisko dbať (povinnosť investora) o starostlivosť o novovysadené dreviny po dobu minimálne 3 roky, tzn. zabezpečiť zavlažovanie obzvlášť v dlhšie trvajúcich obdobiach bez zrážok.

Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. p) zákona nemá ďalšie pripomienky k predloženému zámeru navrhovanej činnosti a navrhuje navrhovanú činnosť **neposudzovať** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ing. Zuzana Pekárová
vedúca odboru

Z = 0154316

FS
008

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja

odbor strategických činností

Rázusova 2A, 949 01 NITRA

Okresný úrad Nitra
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Štefánikova trieda 69
949 01 Nitra

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Nitra
OU-NR-OSZP3-2023/058005-003 15.11.2023	CS 11774/2023 CZ 45986/2023	Ing. Naďa Refková 037/6925990	28.11.2023

Vec
Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón – stanovisko k zámeru

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, príslušný podľa zákona č. 416/2001 Z. z. *o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky,* posúdil predložený zámer z hľadiska záujmov NSK v oblasti regionálneho rozvoja, zabezpečenia rozvoja územia a zamestnanosti, z hľadiska súladu so schváleným Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja, vrátane jeho zmien a doplnkov a podľa § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

s t a n o v i s k o :

Účelom zámeru je výstavba zdravotníckeho pavilónu, ktorý bude zabezpečovať zdravotne a sociálne orientovanú starostlivosť o závažne chorých pacientov v areáli prevádzkovanej psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. Vybavením a funkčnou náplňou jednotlivých priestorov bude poskytovať štandard životných nárokov pre pacientov s psychickými poruchami. Súčasťou navrhovanej činnosti bude aj inštalácia fotovoltických článkov na streche pavilónu, výmena zastaralého parkového osvetlenia a rozšírenie areálových komunikácii podľa situácie.

Areál je v súčasnosti napojený na miestnu komunikáciu prepojenú so systémom ulíc v obci, pri vstupe do navrhovaného pavilónu je naplánovaných 5 parkovacích miest, vrátane stojísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu.

Navrhovateľ: Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie
Umiestnenie navrhovanej činnosti:

Kraj:	Nitriansky
Okres:	Nitra
Obec:	Veľké Zálužie
Katastrálne územia:	Veľké Zálužie
Parcelné čísla:	parcelné čísla sú uvedené v dokumentácii zámeru na str. č. 9 - 10
Rozloha:	3 850 m^2

Zámer nesmie byť v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou dotknutej obce Veľké Zálužie.

tel.: 00421/37/692 29 11 e-mail: info@unsk.sk www.unsk.sk

Zámer nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Posudzovaný zámer **„Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón“** je na základe svojich parametrov podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zaradený do nasledovnej kapitoly:

Kapitola č. 9 – Infraštruktúra, položka č. 16 – Projekty rozvoja obcí vrátane:
a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy (časť „B“ – zisťovacie konanie – v zastavanom území od 10 000 m^2 podlahovej plochy
b) statickej dopravy (časť „B“ – zisťovacie konanie – od 100 do 500 stojísk)

Kapitola č. 2 – Energetický priemysel, položka č. 13 - Ostatné priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody, ak nie sú zaradené v položkách č. 1 – 4 a 12 (časť „B“ – zisťovacie konanie – od 5 MW do 50 MW)

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra oznamuje, že uvedená navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu podľa § 18 ods. 2, písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K predloženému zámeru nemáme iné pripomienky. Realizáciou zámeru v súlade s platnou legislatívou sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na lokalitu a jej obyvateľov a preto zámer nepožadujeme posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

S pozdravom

Ing. Roman Žembera
vedúci odboru strategických činností

tel.: 00421/37/692 29 11 e-mail: info@unsk.sk www.unsk.sk

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Štefánikova 58, 949 63 Nitra

Okresný úrad Nitra
Štefánikova trieda 69
949 01 Nitra
Slovenská republika

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Nitra
OU-NR-OSZP3-2023/058005-003	RÚVZNR/ OHŽPaZ/3353/14690/2023	RNDr. Mária Kraváriková, MPH	24. 11. 2023

Vec
Záväzné stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón"

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 355/2007 Z.z.) vo veci žiadosti Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, Nitra k zámeru navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón" navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie, IČO 00 607 274, podľa § 6 ods. 3 písm. g) a § 13 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z. v súlade s § 23 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 24/2006 Z.z.) vydáva toto

z á v ä z n é s t a n o v i s k o

Súhlasí sa so zámerom navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón" navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie, IČO 00 607 274.

Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre bola dňa 20.11.2023 doručená žiadosť Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, Nitra o stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón" navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie, IČO 00 607 274, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba zdravotníckeho pavilónu v areáli Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, ktorý bude zabezpečovať zdravotne a sociálne orientovanú starostlivosť o závažne chorých pacientov. Vybavením a funkčnou náplňou jednotlivých priestorov bude poskytovať štandard životných nárokov pre pacientov s psychickými poruchami. Súčasťou navrhovanej činnosti bude aj inštalácia fotovoltických článkov na streche pavilónu, výmena zastaralého parkového osvetlenia a rozšírenie areálových komunikácii podľa situácie.
Záujmová lokalita pre umiestnenie navrhovanej činnosti predstavuje areál Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, ktorý sa nachádza v intraviláne obce Veľké Zálužie, v katastrálnom území Veľké Zálužie. Najbližšiu obytnú zónu predstavuje zástavba rodinných domov umiestnených v k. ú. Veľké Zálužie (ulica Pod kaštieľom) vo vzdialenosti najbližšieho trvalo obývaného sídelného objektu cca 50 m východným, juhovýchodným smerom od riešeného územia, zároveň v tesnej blízkosti navrhovanej činnosti sú umiestnené liečebné pavilóny III.A a II.B, ktoré sú súčasťou prevádzky navrhovateľa.
V rámci areálu Psychiatrickej nemocnice vznikla požiadavka na riešenie novostavby pavilónu. Pozícia je navrhovaná vo východnej časti areálu, v kontexte už existujúcich pavilónov nemocnice a súčasne osovo komponovaný na budovu kaštieľa. Pozemok je mierne svahovitý, na dĺžke objektu (cca 80m) klesá zhruba o 2m južným smerom. Napojenie na jestvujúce areálové komunikácie je v logike súčasných trás. Hlavný vstup do pavilónu orientovaný smerom k trase, ktorá sprístupňuje aj ostatné pavilóny. Pred vstupom je malé parkovisko pre 5 vozidiel. Pavilón je prístupný pre vozidlá aj zo zadnej strany, kvôli doprave pacientov a technickému zázemiu objektu. Predný vstup je prekrytý veľkorysou markízou, zadný vstup je prekrytý menším prestrešením. Stavba je orientovaná pozdĺžnou osou v smere sever – juh, pričom lôžková časť s miestnosťami pre personál sú na východ a západ. Súčasťou riešenia je aj dotvorenie okolia novostavby parkovou úpravou, ktorá bude nadväzovať na pamiatkové a krajinárske hodnoty. Areál je v súčasnosti napojený na miestnu komunikáciu, prepojenú zo systémom ulíc v obci Veľké Zálužie. V rámci uvažovanej novostavby pavilónu sa navrhuje rozšírenie areálových komunikácií podľa situácie. Statická doprava je riešená v rámci areálu, pri vstupe do navrhovaného pavilónu navrhujeme 5 parkovacích miest, vrátane stojísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu. Všetky napojenia na technické rozvody budú riešené cez jestvujúce areálové systémy a prípojky. Vnútorné rozvody v navrhovanej budove budú nové. Súčasťou investície je aj komplexná obnova areálového osvetlenia s prvkami smart riešenia. Likvidácia odpadu bude riešená existujúcim spôsobom, v rámci nového pavilónu bude zriadené nové stojisko pre nádoby na odpad. Architektúra objektu vychádza z pavilónového typu zástavby, ktorá sa nachádza v areáli nemocnice. Pavilón vytvára samostatne fungujúcu autonómnu prevádzku, prepojenú iba závislosťou sietí a médií na ostatnú zástavbu areálu. 3

podlažná stavba sleduje výškovú líniu klesajúceho terénu a priestorovo líniu príjazdovej komunikácie. Predpriestor pred stavbou dopĺňa komunikačná a relaxačná zóna. Horizontála objektu je členená rastrom zvislých panelov v rovnakom rozmerovom module. Farebná škála bude zvolená v nasledujúcom stupni dokumentácie spôsobom „tón v tóne", pričom v module sú umiestnené aj otvory – okná pre každú miestnosť. Vertikálne členenie fasády prerušuje iba vstupná zasklená stena s odlišnými parametrami. Nad vstupom je rozsiahla markíza volknutá do priľahlých zvislých konštrukcií. Fasáda je biela, sokel a atika je vo farbe šedej. Usporiadanie priestorov vychádza z členenia požadovaných funkčných častí v rámci dispozície. Izby pre pacientov sú orientované okolo stredovej chodby. Použité sú dve dispozičné schémy pre dvojice izieb. Pavilón je trojpodlažný, pričom pôdorys je zopakovaný pre všetky podlažia. Pre zabezpečenie bezbariérového prístupu je vo vstupnej chodbe výťah. Lôžková časť je riešená vrátane požadovaných priestorov: jedáleň, kúpeľňa, výdajňa jedál. Pridružené sú ošetrovne, izby lekárov a personálu. Chodba lôžkovej časti má po oboch stranách schodisko.
Vykurovanie objektu bude riešené podlahovým vykurovaním so systémovou doskou. Predpokladá sa pre každé podlažie samostatný vykurovací okruh s teplovodným obehovým čerpadlom a zmiešavacím ventilom so servopohonom. Každý vykurovací okruh bude ekvitermicky regulovaný s nastavovaním požadovanej teploty v referenčnej miestnosti diaľkovým ovládaním.
Nový pavilón nemocnice vo Veľkom Záluží bude vetraný vzduchotechnickou jednotkou s rekuperáciou umiestnenou na streche objektu. Do každého podlažia bude privedená prívodná a odvodná vzduchotechnická vetva a do jednotlivých miestností bude vzduch distribuovaný s odvodom vzduchu v zadnej časti miestnosti alebo v hygienickej časti. Prívod vzduchu bude riešený štrbinami pri oknách a odvod tanierovým ventilmi alebo výustkami. Vzduchotechnická jednotka bude mať pre ohrev/chladenie vlastné tepelné čerpadlo umiestnené na streche objektu v blízkosti VZT jednotky.

Zo zistených skutočností vyplýva, že predložený zámer „Psychiatrická nemocnica Veľké Záluží – nový pavilón" z hľadiska ochrany verejného zdravia nemá byť posudzovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

MUDr., Mgr. Katarína Tináková, MPH, MHA
regionálna hygienička

Informatívna poznámka – tento dokument bol vytvorený elektronicky

Telefón	E-mail	Internet	IČO
+421376524501	rrzsekretariat@uvzsr.sk	www.uvzsr.sk/sk/web/ruvzsr	17336031

Z: 0149945

005
FS

OKRESNÝ ÚRAD NITRA

odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia

Štefánikova 69, 949 01 Nitra

Okresný úrad Nitra
odbor starostlivosti o životné prostredie
OSZP3 – Ing. Lopošová
Štefánikova tr. 69
949 01 Nitra

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Nitra
OU-NR-OSZP3-2023/058005-003	2023/059455-002-F21	RNDr. Straka	21.11.2023

Vec:

Záväzné stanovisko k vydaniu rozhodnutia v zisťovacom konaní o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie – „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón"

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 a 4 zákona č. 180/2013 Z. z. o miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 68 písm. d/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení (ďalej len „zákon"), na základe zverejneného oznámenia č. OU-NR-OSZP3-2023/0058005-003, zo dňa 15.11.2023, doručený dňa 20.11.2023, po oboznámení sa so zámerom navrhovanej činnosti, **vydáva**, podľa § 9 ods.1, písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ako činnosti realizovanej vo verejnom záujme (§ 2 ods. 1 zákona), nasledovné,

z á v ä z n é s t a n o v i s k o.

S vydaním rozhodnutia k zámeru v zisťovacom konaní o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie: **„Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový pavilón"** ktorá bude umiestnená v kat. území. Veľké Zálužie, na pozemkoch registra „C" nasledovne:

existujúce objekty psychiatrickej nemocnice: par. č. 1, 11/1, 11/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11/7, 11/8, 11/9, 11/10, 11/11, 11/12, 11/13, 11/14, 11/15, 11/16, 11/17, 11/18, 11/19, 11/22, 11/23, 11/24, 11/25, 11/26, 11/27, 11/28, 11/30, 11/31, 11/32, 11/34, 11/35, 11/36, 11/37, 11/38, 11/39, 11/40, 11/41, 11/42, 11/43, 11/45, 11/46, 11/49, 11/51, 11/54, 11/57, 11/58, 11/65, 11/69, 11/79, 11/80, 11/82, 11/83, 11/84, 11/87, 11/88, 11/98, 11/99, 11/100, 11/101, 11/104

nový pavilón: par. č. 11/101, 11/31

s aktuálnym umiestnením pozemkov v extraviláne Obce Veľké Zálužie. Podľa predloženého zámeru, z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny, **s ú h l a s í m e** .

Do podmienok rozhodnutia v zisťovacom konaní požadujeme zahrnúť nasledovné podmienky:

1. parkovacie miesta navrhnúť v súlade s príslušnými normami STN
2. v ďalších stupňoch PD vypracovať projekt sadových úprav, ktorý zabezpečí ozelenie areálu, a dôjde k zlepšeniu mikroklimatických pomerov v území
3. zachovať koeficient zastavanosti v zmysle ÚPN obce Veľké H8lužie
4. na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia
5. na daných pozemkoch sa nesmú pestovať a rozširovať inváz ne druhy rastlín podľa zákona č. 150/2019 Z. z. a Nariadenia vlády č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Vo vyhláške č. 450/2019 Z. z. sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza povolenie a nie je rozhodnutím podľa predpisov o správnom konaní.

Pri výstavbe a prevádzkovaní je potrebné dodržiavať ustanovenia legislatívy na úseku ochrany prírody, zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiace predpisy.

Ing. Miloš Černák
vedúci oddelenia

Doručuje sa:
1. OÚ Nitra – OSZP3 - k spisu
2. OÚ Nitra – OSZP3 - na vedomie e-mailom k spisu

Σ: 2005306/2024

ES 015

Sibyla Lopošová

Od: odbor starostlivosti o zivotne prostredie Okresneho uradu Nitra
Odoslané: utorok 16. januára 2024 7:12
Komu: Sibyla Lopošová
Kópia: Miloš Černák
Predmet: FW: OU-NR-OSZP3-2024/006359-014 (EIA: Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie)

From: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Sent: Monday, January 15, 2024 5:09 PM
To: odbor starostlivosti o zivotne prostredie Okresneho uradu Nitra <oszp.nr@minv.sk>
Cc: ineco.bb@gmail.com; miroslav.kystak@pnvz.sk
Subject: RE: OU-NR-OSZP3-2024/006359-014 (EIA: Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie)

Upozornenie: Odosielateľ tejto e-mailovej správy nie je z rezortu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Ak nepoznáte odosielateľa a neviete, či je obsah bezpečný, neklikajte na odkazy ani neotvárajte prílohy.

Stanovisko k doplňujúcej informácii

K doplňujúcej informácii navrhovateľa k pripomienkam ZDS uvádzame nasledovné (zachovávame pôvodné číslovanie a stanovisko uvádzame v stručnom znení; v prípade potreby bližšieho vysvetlenia je potrebné vyzvať ZDS na ďalšie rozvinutie):

1) Skutočnosť, že navrhovateľ je zdravotníckym zariadením – a z tohto titulu si zvykol na význačné a azda aj privilegované postavenie v spoločenskom vnímaní jeho činnosti – nič nemení na skutočnosti, že v tomto prípade je zároveň tým, kto zasahuje do životného prostredia a preto má povinnosti v zmysle zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb., medzi ktoré okrem iného patrí aj povinnosť poznať vlastné vplyvy na životné prostredie ale aj povinnosť vyhodnotiť vplyvy na životné prostredie príslušným spôsobom; rovnako má aj povinnosť aplikovať zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji. Skutočnosť, že navrhovateľ nepozná svoje povinnosti (§17 a §18 zákona o životnom prostredí) má za následok, že nerelevantná je odpoveď navrhovateľa, nakoľko neznalosť zákona neospravedlňuje. Stručný výpočet niektorých opatrení je síce potešiteľný, ale stále to neznamená, že vplyvy nie je potrebné vyhodnotiť poriadne.

   V nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach sú taktiež osobitné nároky na hygienu, čistotu, likvidáciu biologického odpady, sterilizáciu a pod. tieto osobitnosti je potrebné pri vyhodnocovaní vplyvov adekvátne zohľadniť.

   Otázka nebola zodpovedaná.

2) Akceptujeme s dovetkom, že nemocnica by mala mať nepriamy pozitívny vplyv na hospodárstvo tým, že bude zabezpečovať zdravie ľudí, ktorí sú aj ekonomicky činní.

3) Možno boli vyžiadané pred procesom EIA, ale sú obsahovo formulované ako záväzné stanoviská k povoľovaciemu procesu; v procese EIA potrebujeme odborné stanoviská podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo je obsahom aj formou úplne iný druh stanoviska.

4) Dendrologický posudok spracovaný v 11/2015 je značne obsolentný (zastaraný) a preto neaktuálnu; potrebná je preto jeho aktualizácia už v procese EIA tak, aby rozhodnutie mohlo stanoviť primerané podmienky prípadného výrubu a zároveň k nemu zabezpečilo odborný podklad.

   Nedostatočne spracované podklady rozhodnutia.

5) Navrhovateľ uplatňuje účelový výklad zákona; účelovosť postupu navrhovateľa spočíva v tom, že si nesprávne vykladá časť ustanovenia §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení *„... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;"* a to tak, že účelovo popiera účel zisťovacieho konania podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie *„objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom"*, ktoré predpokladá porovnanie nulového variantu s ďalšími variantnmi (v množnom čísle), čo znamená, že vo všeobecnosti sa požaduje minimálne dvojvariantný zámer.

Znenie časti §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení *„... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;"* je systematicky naviazané na výnimočné rozhodnutie o upustení variantnosti na základe žiadosti navrhovateľa podľa §22 ods.7 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Teda aj v prípade, ak sa aj nejedná o líniovú stavbu alebo líniová stavba nie je podstatnou časťou zámeru, navrhovateľ stále má všeobecnú povinnosť dvojvariantnosti, ktorú možno len vo výnimočných prípadoch odpustiť ale to vždy a zásadne formou riadne odôvodneného rozhodnutia. Takýmto spôsobom sa v predmetnej veci nepostupovalo.

Námietka absencie zákonom požadovaného počtu variantov ostáva v platnosti.

6) Základnou zásadou ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí je *„(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností."*

Nikde v zámere sme nenašli vyhodnotenie vplyvov v rozsahu vyššie citovanej základnej zásady ochrany životného prostredia; teda absentuje vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov pomocou prahových hodnôt osobitných zákonov (napr. znečistenie ovzdušia podľa zákona o ochrane ovzdušia, znečistenie vôd podľa vodného zákona a nariadení o dosahovaní dobrého stavu vôd, akustické a svetlotechnické zaťaženie podľa zákona a vyhlášky o verejnom zdraví a pod.)

7) Fotovoltika je správny zdroj čistej energie; nie je však mitigačným a adaptačným opatrením. Táto pripomienka nesmerovala len k riešeniu čistých a klimatických zdrojov energie ale aj k uplatneniu dostatočných adaptačných a mitigačných opatrení v zmysle Adaptačnej stratégie SR.

8) Akceptujeme.

9) Energetická efektivita patrí do pôsobnosti príslušného orgánu EIA v rámci vyhodnocovania vplyvov na životné prostredie a to tak, aby sa podľa §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zabezpečil odborný podklad pre stavebný úrad. Stavebný úrad už len bude zámer povoľovať avšak nie posudzovať.

Informácia o certifikácii na úrovni A0 a certifikát BREEM-Excellent je však doplňujúcim upresnením, z ktorého sa dá pri vyhodnocovaní vychádzať.

10) Ďakujeme za upozornenie na technickú chybu, samozrejme v takomto prípade sa nedá očakávať kvalifikovaná reakcia navrhovateľa.

11) Posudzovanie technickej infraštruktúry je základným kritériom posudzovania (kritérium I.3 a I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) ako aj predpísanou náležitosťou zámeru.

To, či sa budú vyžadovať zmeny súčasnej organizácie dopravy prípadne ďalších infraštruktúrnych prvkov (kanalizácia, vodovod, siete) vyplynie aj z procesu EIA a nie naopak. Bez kvalifikovaných podkladov sa nedá relevantne a kvalifikovane rozhodnúť.

Následne podané doplnkové informácie je potrebné overiť odborným posudkom.

12) Akceptujeme.

13) Vplyvy na ovzdušie sú základným vplyvom n životné prostredie a je potrebné ho vyhodnotiť v zmysle §12 zákona o životnom prostredí; v danom prípade ide o synergický vplyv s už existujúcou plynovou kotoľňou, ktorú však je potrebné dostatočne vyhodnotiť aj v procese EIA.

14) Akceptujeme.

15) Akceptujeme.

16) Akceptujeme.

17) Náležitosťou rozhodnutia EIA je aj určenie podmienok, ide o zmaterializovanie tejto povinnosti pričom však aj navrhovateľ má povinnosť navrhnutia jemu známych opatrení; ide o osobitnú náležitosť zámeru.

18) Uvedené má charakter návrhu podmienok rozhodnutia tak, aby boli úradom záväzne určeným súborom environmentálnych opatrení plniacich úlohu podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to najmä z hľadiska mitigačných a adaptačných opatrení vo vzťahu ku klimatickej kríze.

19) Konzultácia je niečo, na čo má verejnosť právny nárok; rozhodne nejde o nerelevantnú pripomienku (čl.6 Aarhuského dohovoru, čl.6 Smernice o EIA, §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie).

K pripomienkam ostatných dotknutých orgánov navrhovateľ uviedol „Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná" ale neuvádza akým spôsobom. Práve spôsob akým navrhovateľ bude rešpektovať tieto pripomienky sú jadrom doplňujúcej informácie podľa §29 ods.10 a preto v týchto častiach je doplňujúca informácia nedostatočná a nespĺňa obsahom to, čo §29 ods.10 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie od nej očakáva.

Vzhľadom na uvedené je potrebné ďalšie dokazovanie, ktoré vyššie uvedené nedostatky napraví alebo je potrebné rozhodnúť o ďalšom posudzovaní pričom vyššie uvedené nedostatky budú podrobne vyhodnotené v Správe o hodnotení.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com

Informácie o preposlanej správe:
Odosielateľ: Okresný úrad Nitra
Adresát: Združenie domových samospráv, o.z.
Dátum a čas uloženia v schránke: 15. 1. 2024 14:12:41
Predmet správy: "Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie" - žiadosť o vyjadrenie sa k doplňujúcim informáciám
Značka odosielateľa: OU-NR-OSZP3-2024/006359-014
Značka prijímateľa:

Obsahom tejto správy je 1 elektronický dokument.

Zoznam elektronických dokumentov:
COO.2176.137.3.3983326.html

Táto správa bola preposlaná z elektronickej schránky.

Táto správa môže obsahovať dôverné alebo súkromné informácie. Ak nie ste určeným príjemcom tejto správy, informujte nás o tom a správu ihneď odstráňte. Akékoľvek zverejnenie, rozmnožovanie alebo iné používanie tejto správy neoprávnenými osobami je zakázané. Odosielateľ tejto správy zároveň nezodpovedá za škody, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s preposlaním správy cez internet.

Z : 0006364

FS
017

OKRESNÝ ÚRAD NITRA

odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra

Okresný úrad Nitra
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie OP a vybraných zložiek ŽP
Štefánikova tr. 69
949 01 Nitra

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Nitra
OU-NR-OSZP3-2024/006359-014 /11.01.2024	OU-NR-OSZP2-2024/010269	Ing. Hradňanská/391	17.01.2024

Vec
Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie
- zaslanie stanoviska k doplňujúcim informáciám

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „úrad“) Vám predkladá, v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), stanovisko k doplňujúcim informáciám k zámeru navrhovanej činnosti **„Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie“** navrhovateľa Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, Rínok 334/48, 951 35 Veľké Zálužie, ktoré si podľa § 29 ods. 10 zákona vyžiadal príslušný orgán.

V predložených doplňujúcich informáciách vypracovaných navrhovateľom boli vypracované odpovede na pripomienky, ktoré predložil úrad v stanovisku č. OU-NR-OSZP2-2023/059277-002 zo dňa 11.12.2023. S doplňujúcimi informáciami súhlasíme a navrhujeme navrhovanú činnosť **neposudzovať** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ing. Zuzana Pekárová
vedúca odboru

**Vyjadrenie k stanovisku Združenia domových samospráv,
Rovniankova 14, 851 02 Bratislava**

K doplňujúcej informácii navrhovateľa k pripomienkam ZDS uvádzame nasledovné (zachovávame pôvodné číslovanie a stanovisko uvádzame v stručnom znení; v prípade potreby bližšieho vysvetlenia je potrebné vyzvať ZDS na ďalšie rozvinutie):

1. Skutočnosť, že navrhovateľ je zdravotníckym zariadením – a z tohto titulu si zvykol na význačné a azda aj privilegované postavenie v spoločenskom vnímaní jeho činnosti – nič nemení na skutočnosti, že v tomto prípade je zároveň tým, kto zasahuje do životného prostredia a preto má povinnosti v zmysle zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb., medzi ktoré okrem iného patrí aj povinnosť poznať vlastné vplyvy na životné prostredie ale aj povinnosť vyhodnotiť vplyvy na životné prostredie príslušným spôsobom; rovnako má aj povinnosť aplikovať zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji. Skutočnosť, že navrhovateľ nepozná svoje povinnosti (§17 a §18 zákona o životnom prostredí) má za následok, že nerelevantná je odpoveď navrhovateľa, nakoľko neznalosť zákona neospravedlňuje. Stručný výpočet niektorých opatrení je síce potešiteľný, ale stále to neznamená, že vplyvy nie je potrebné vyhodnotiť poriadne.

   V nemocniciach a zdravotníckych zariadeniach sú taktiež osobitné nároky na hygienu, čistotu, likvidáciu biologického odpady, sterilizáciu a pod. tieto osobitnosti je potrebné pri vyhodnocovaní vplyvov adekvátne zohľadniť.

   Otázka nebola zodpovedaná.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovaná činnosť, ktorá je popísaná v zámere navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Záluzie – nový pavilón" sú popísané všetky relevantné vplyvy na životné prostredie, ktoré sú obsiahnuté v kapitole č. IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia.

Ako bolo uvedené v predchádzajúcom vyjadrení, resp. v doplňujúcich informáciách, na ktoré nás vyzval Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, listom evid. č. OU-NR-OSZP3-2023/058005-012 zo dňa 21.12.2023:
„IZ výstavby nového Pavilónu nezvyšuje lôžkovú kapacitu Psychiatrickej nemocnice Veľké Záluzie (ďalej len PNVZ). Zámerom je humanizovať lôžkovú časť v budove Kaštieľ. Vybudovaním nového pavilónu sa uvoľnia lôžka mnohoposteľových izieb (4 a viac lôžkové). Nový Pavilón bude pripojený už z existujúcich inžinierskych sietí (kanalizačná prípojka vedúca do vlastnej ČOV, SV z vlastného vrtu (bez navýšenia spotreby SV - nedochádza k navýšeniu počtu lôžok, a dodávka tepla na TÚV si nemocnica zabezpečuje predohrevom TÚV zo 165 solárnych panelov, teplo na ÚK z vlastnej plynovej kotolne je osadená modernými kondenzačnými kotlami fi Siemens zn. Vitoplex. Samotná budova bude riešená ako stavba energeticky samostatná. Na streche budú inštalované fotovoltické panely o výkone cca 50kW a aj tepelné čerpadlá (vzduch- vzduch) zabezpečujúce rekuperáciu a ventiláciu vzduchu v objekte".

Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhovateľ aplikuje pri realizácii navrhovanej činnosti „zmierňujúce opatrenia priamo pri zdroji" a považujeme danú pripomienku za neopodstatnenú.

V rámci osobitných nárokov na hygienu, čistotu a likvidáciu biologického odpadu má PNVZ zabezpečenú koncepciu odpadového hospodárstva, ktorá zohľadňuje všetky náležitosti zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a zmene a doplnení niektorých zákonov
Biologický odpad firma Fleming s.r.o. IČO 46 980067 č.z. 40/2020+dodatky,
Envi Geos s.r.o. č.z. 66 400763 + dodatokč.3 ,IČO: 31434347- komunálny odpad, separovaný zber

Obec Veľké Zálužie č.z. KO/6/2016+dodatokč.1 - komunálny odpad
Ekotranz s.r.o. Nová Baňa IČO: 316 322 62 – kaly a tuky, Brko
Rovnako PNVZ zohľadňuje pri svojej prevádzke všetky náležitosti, ktoré vyplývajú z hľadiska zákonov o hygiene, čistote a pod.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

2. Akceptujeme s dovetkom, že nemocnica by mala mať nepriamy pozitívny vplyv na hospodárstvo tým, že bude zabezpečovať zdravie ľudí, ktorí sú aj ekonomicky činní.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ súhlasí s nasledovným tvrdením – dovetkom.

3. Možno boli vyžiadané pred procesom EIA, ale sú obsahovo formulované ako záväzné stanoviská k povoľovaciemu procesu; v procese EIA potrebujeme odborné stanoviská podľa §29 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo je obsahom aj formou úplne iný druh stanoviska.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedený §29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov poukazuje na:
„Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec môžu doručiť príslušnému orgánu písomné stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti do desiatich pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa odseku 8; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Na stanovisko doručené po lehote sa nemusí prihliadnuť. Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť.“

Z vyššie citovaného je zrejmé, že daná pripomienka je mimo obsahu §29 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z.z. a hodnotíme ju preto ako nerelevantnú.

4. Dendrologický posudok spracovaný v 11/2015 je značne obsolentný (zastaraný) a preto neaktuálnu; potrebná je preto jeho aktualizácia už v procese EIA tak, aby rozhodnutie mohlo stanoviť primerané podmienky prípadného výrubu a zároveň k nemu zabezpečilo odborný podklad.

   Nedostatočne spracované podklady rozhodnutia.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Dendrologický posudok a s ním súvisiaca náhradná výsadba bude bližšie špecifikovaná v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, v rámci územného a stavebného konania.

Potrebné podotknúť, že povoľujúci orgán má možnosť v procese EIA „zaviazať“ navrhovateľa s vypracovaním aktuálneho dendrologického posudku v podmienkach vyplývajúcich z rozhodnutia, avšak toto je plne v kompetencii príslušného orgánu EIA.
Navrhovateľ má objednávkou zo dňa 10.1.2024 na nový dendrologický prieskum zaviazanú firmu Rudbeckia, s.r.o. , 65116 Svätoplukovo, IČO 44290357 s termínom realizácie január 2024

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

5. Navrhovateľ uplatňuje účelový výklad zákona; účelovosť postupu navrhovateľa spočíva v tom, že si nesprávne vykladá časť ustanovenia §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení „.... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;" a to tak, že účelovo popiera účel zisťovacieho konania podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom", ktoré predpokladá porovnanie nulového variantu s ďalšími variantnmi (v množnom čísle), čo znamená, že vo všeobecnosti sa požaduje minimálne dvojvariantný zámer.

   Znenie časti §22 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení „.... a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti;" je systematicky naviazané na výnimočné rozhodnutie o upustení variantnosti na základe žiadosti navrhovateľa podľa §22 ods.7 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Teda aj v prípade, ak sa aj nejedná o líniovú stavbu alebo líniová stavba nie je podstatnou časťou zámeru, navrhovateľ stále má všeobecnú povinnosť dvojvariantnosti, ktorú možno len vo výnimočných prípadoch odpustiť ale to vždy a zásadne formou riadne odôvodneného rozhodnutia. Takýmto spôsobom sa v predmetnej veci nepostupovalo.

   Námietka absencie zákonom požadovaného počtu variantov ostáva v platnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ trvá na svojom predchádzajúcom vyjadrení.
V zmysle aktuálneho znenia zákona č. 24/2006 Z. z., konkrétne jeho ustanovenia v §22 ods. 1, nie je povinnosťou pokiaľ sa nejedná o líniovú stavbu, riešiť navrhovanú činnosť v zisťovacom konaní variantne.
Navrhovateľ v rámci prípravy projektu riešil polohu a umiestnenie nového Pavilónu v jestvujúcom areáli PNVZ s Krajským pamiatkovým úradom v Nitre. Konečné umiestnenie na parcele č.11/31 a 11/101 bolo na základe rozhodnutí č. KPUNR- 2023/3730-2/13487/ULR zo dňa 16.3.2023 a KPUNR-2023/17188-2/78034/ULR zo dňa 24.10.2023.

6. Základnou zásadou ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí je „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností."

   Nikde v zámere sme nenašli vyhodnotenie vplyvov v rozsahu vyššie citovanej základnej zásady ochrany životného prostredia; teda absentuje vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov pomocou prahových hodnôt osobitných zákonov (napr. znečistenie ovzdušia podľa zákona o ochrane ovzdušia, znečistenie vôd podľa vodného zákona a nariadení o dosahovaní dobrého stavu vôd, akustické a svetlotechnické zaťaženie podľa zákona a vyhlášky o verejnom zdraví a pod.).

Vyjadrenie navrhovateľa:
Ako bolo uvedené v predchádzajúcom vyjadrení „Navrhovaná budova nebude zdrojom emisií. Jej nároky na energie budú spĺňať bez emisné technológie (fotovoltika a tepelné čerpadlá). Prípadné doplnenie tepla pre ÚK bude dodávané z Plynovej kotolne v areáli PNVZ. Emisie produkované kotolňou sú v súlade s požiadavkou dodržania emisného limitu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. PNVZ vlastní Správu

o oprávnenom meraní emisií z tohto zariadenia od akreditovaného skúšobného laboratória a oprávnenej osoby podľa §20 ods.2 písm.a) zákona č. 137/2010Z. z. v znení neskorších predpisov pod č. 04/2019/19-Me".

Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme daný vplyv za synergický a uvedené stanovisko ZDS nie je dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z."

Postavením nového Pavilónu dôjde len k presunu lôžkovej kapacity v rámci nemocnice.
Tým, že budova musí spĺňať vysoká požiadavku „energeticky neutrálna" certifikát budovy s označením BREEM-Excellent, *navrhované technológie (stavebné a izolačné materiály, obvodový plášť s výplňami – okná dvere) musia túto požiadavku napĺňať.*
Na prevádzku budovy budú použité vhodné, bez emisné BAT technológie – fotovoltika a tepelné čerpadlá Vzduch-Vzduch. Budova svojou prevádzkou „neprispeje „ k zvýšeniu emisií. Tak isto, keďže nedôjde k navýšeniu lôžkových kapacít činnosť nového Pavilónu neprispeje k zvýšenej produkcii iných odpadov.
Na základe vyššie uvedeného nebude mať navrhovaná činnosť významné kumulatívne ani synergické environmentálne vplyvy na prevádzku.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

7. Fotovoltika je správny zdroj čistej energie; nie je však mitigačným a adaptačným opatrením. Táto pripomienka nesmerovala len k riešeniu čistých a klimatických zdrojov energie ale aj k uplatneniu dostatočných adaptačných a mitigačných opatrení v zmysle Adaptačnej stratégie SR.

Vyjadrenie navrhovateľa:
V kontexte, že navrhovateľ je prevádzkovateľom PNVK, resp. v jeho kompetencii je starostlivosť o pacientov a dosahovanie ich celkového zdravia a duševnej pohody, považuje minimalizovať riziká a negatívne dôsledky zmeny klímy, za jednu z prioritných faktorov prevádzky svojej činnosti.

Samotná navrhovaná činnosť „Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie – nový Pavilón" sa dá považovať za adaptačné opatrenie a mitigačné opatrenie.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

8. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára.

9. Energetická efektivita patrí do pôsobnosti príslušného orgánu EIA v rámci vyhodnocovania vplyvov na životné prostredie a to tak, aby sa podľa §2 písm.e zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zabezpečil odborný podklad pre stavebný úrad. Stavebný úrad už len bude zámer povoľovať avšak nie posudzovať.

   Informácia o certifikácii na úrovni A0 a certifikát BREEM-Excellent je však doplňujúcim upresnením, z ktorého sa dá pri vyhodnocovaní vychádzať.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Ako sme už uviedli v predchádzajúcej doplňujúcej informácii, posúdenie energetickej efektivity nepatrí do kompetencií príslušného orgánu EIA, ale stavebného úradu, ktorý určí podmienky, ktoré

sú potrebné pre naplnenie osobitných noriem, napr. v oblasti spomínanej energetickej efektivity.

Podotýkame ale, že riešený zámer navrhovanej činnosti obsahoval všetky relevantné informácie pre posúdenie vplyvov tejto navrhovanej činnosti na životné prostredie a ochranu ľudského zdravia, tak ako sa to v procesoch EIA požaduje.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

10. Ďakujeme za upozornenie na technickú chybu, samozrejme v takomto prípade sa nedá očakávať kvalifikovaná reakcia navrhovateľa.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára.

11. Posudzovanie technickej infraštruktúry je základným kritériom posudzovania (kritérium I.3 a I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) ako aj predpísanou náležitosťou zámeru.
    To, či sa budú vyžadovať zmeny súčasnej organizácie dopravy prípadne ďalších infraštruktúrnych prvkov (kanalizácia, vodovod, siete) vyplynie aj z procesu EIA a nie naopak. Bez kvalifikovaných podkladov sa nedá relevantne a kvalifikovane rozhodnúť.

    Následne podané doplnkové informácie je potrebné overiť odborným posudkom.

Vyjadrenie navrhovateľa:
V kontexte §29 ods. 3 zákona č. 24/2006 sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v spomínanej prílohe 10 totožného zákona, pričom príslušný orgán EIA prihliada aj na stanoviská podľa §23 ods. 4 spomínaného zákona.
Na základe vyššie uvedeného máme za to, že predmetný bod pripomienky č. 11 (kritérium I.3 a I.4 prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie) je plne v kompetencii príslušného orgánu EIA a navrhovateľovi sa neprináleží vyjadrovať k predmetnému bodu.

Rovnako treba poukázať, že vypracovaný zámer pre navrhovanú činnosť obsahuje základné informácie o technickej infraštruktúre.
Z uvedenej prílohy č.10 Zákona v znení:

3. ***Požiadavky na vstupy(napr. Záber lesných pozemkov a pôdy, využívanie vody, potreba surovín a celkové využitie prírodných zdrojov, potreba energetických zdrojov)***
4. ***Údaje o výstupoch, najmä znečistenie ovzdušia, tvorba odpadov, odpadové vody, iné odpady, hluk, vibrácie, žiarenie, teplo, zápach a iné očakávané vplyvy)***

Vyššie uvedená povaha a rozsah navrhovanej činnosti pre zisťovacie konanie podľa §29 Zákona, podľa dostupnej dokumentácie nebude mať vplyv na dynamické prírodné zmeny a tak ani negatívny vplyv na životné prostredie.
Navrhovaná činnosť nebude vyžadovať uvedené vstupy, nebude zasahovať do využívania prírodných zdrojov zásadným spôsobom.
Nový Pavilón bude energeticky úsporná budova s certifikátom viď uvedené vyššie. To znamená, že zásadné zvýšenie využívania prírodných energetických surovín nie je ani potrebné. Navrhovateľ počíta s využívaním obnoviteľných energetických zdrojov (čo vyplýva zo samotného IZ).
Navrhovaná činnosť nebude zvyšovať kapacitný záber hlavnej činnosti navrhovateľa. Zdôvodnenie pozri vyššie bod 1. Hlavný zmysel navrhovanej činnosti je predsa humanizovať prostredie psychicky chorého pacienta.
Pri spotrebe vody máme za to, že nedôjde k zásadným zmenám, najmä pre vyššie citované. Tu však vidíme priestor pre kompromis s účastníkom konania a to pristúpiť k záväzku vybudovania vodozádržnej podzemnej nádrže rozhodnutím správneho orgánu.

Nový Pavilón je umiestnený a situovaný (polohopisne a výškopisne) v priestoroch parku, kde dôjde k minimalizácii zhoršenia svetelných pomerov dotknutého územia s prihliadnutím na okolité pozemky a parcely. Pozri aj rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu Nitra.
Kumulatívne a synergické vplyvy pôsobiace na životné prostredie ako aj zdravie ľudí, máme za to, že tie budú skúmané a vyhodnotené aj inými účastníkmi konania EIA. Nový Pavilón je navrhnutý ako ekologická a nízkoenergetická stavba, v ktorej bude prebiehať činnosť nepriemyselného a nekomerčného charakteru a dáva predpoklady minimálnych ba až zanedbateľných vplyvov na životné prostredie.
Zdravie obyvateľstva priamo dotknuté stavbou (osoby nachádzajúce sa v budove) skúmajú veľmi podrobne orgány ako Úrad verejného zdravotníctva a Inšpektorát práce. Tieto orgány sú súčasťou iných konaní v rámci územného a stavebného konania a ich nariadenia sú pre navrhovateľa záväzné.

Vzhľadom na uvedené, pripomienka nie je dôvodná pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z.

12. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára.

13. Vplyvy na ovzdušie sú základným vplyvom n životné prostredie a je potrebné ho vyhodnotiť v zmysle §12 zákona o životnom prostredí; v danom prípade ide o synergický vplyv s už existujúcou plynovou kotolňou, ktorú však je potrebné dostatočne vyhodnotiť aj v procese EIA.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Ako bolo uvedené v predchádzajúcom vyjadrení „Navrhovaná budova nebude zdrojom emisií. Jej nároky na energie budú spĺňať bez emisné technológie (fotovoltika a tepelné čerpadlá). Prípadné doplnenie tepla pre ÚK bude dodávané z Plynovej kotolne v areáli PNVZ. Emisie produkované kotolňou sú v súlade s požiadavkou dodržania emisného limitu podľa Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia. PNVZ vlastní Správu o oprávnenom meraní emisií z tohto zariadenia od akreditovaného skúšobného laboratória a oprávnenej osoby podľa §20 ods.2 písm. a) zákona č. 137/2010Z. z. v znení neskorších predpisov pod č. 04/2019/19-Me".

Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme daný vplyv za synergický a uvedené stanovisko ZDS nie je dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
Nové posúdenie emisií plynovej kotolne sa zväzujeme vykonať do kolaudácie predmetnej stavby a to v rozsahu:
- *posúdenie medzných hodnôt znečistenia*

V súčasnosti má plynová kotolňa platné emisné osvedčenie, máme za to, že posúdenie v procese EIA nenaplní očakávania posudzovania, pretože prípadné zmeny výšky v emisiách sa prejavia až v čase prevádzky pri **možnom** *zvýšení spotreby vykurovacieho média. Účinnosť spaľovania nie je ovplyvnená prípadnou zvýšenou spotrebou plynu. Technológia spaľovania je primárne zameraná na znižovanie hodnôt v spalinách. Metóda znižovania je v ich obmedzení tvorby vo vlastnom spaľovacom procese – v konštrukčnom riešení plynových horákov tak, aby reakčná zóna plameňa bola čo najnižšia (konštrukčné prvky na odvod tepla, radiačné typy horákov, nútený odvod spalín, riadenie procesu spaľovania, plynulá regulácia horákov a využitie kondenzačného tepla). Zabudovaná technológia výroby tepla, spojená s využitím s už zabudovanými solárnymi panelmi na prípravu teplej vody spĺňajú kritérium použitia BAT technológií.*

14. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Bez komentára

15. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára

16. Akceptujeme.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Bez komentára

17. Náležitosťou rozhodnutia EIA je aj určenie podmienok, ide o zmaterializovanie tejto povinnosti pričom však aj navrhovateľ má povinnosť navrhnutia jemu známych opatrení; ide o osobitnú náležitosť zámeru.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovaná činnosť, ktorá je popísaná v zámere navrhovanej činnosti „Psychiatrická nemocnica Veľké Záluţie – nový pavilón", sú popísané opatrenie na zmiernenie vplyvov, ktoré sú obsiahnuté v podkapitole č. 10 kapitoly č. IV. „Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie".
Na základe vyššie uvedeného nepovažujeme uvedené stanovisko ZDS za dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

18. Uvedené má charakter návrhu podmienok rozhodnutia tak, aby boli úradom záväzne určeným súborom environmentálnych opatrení plniacich úlohu podľa §2 písm.d zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to najmä z hľadiska mitigačných a adaptačných opatrení vo vzťahu ku klimatickej kríze.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Požiadavku navrhovateľovi neprináleží komentovať, nakoľko uvedené je v kompetencií príslušného orgánu procesu EIA.

19. Konzultácia je niečo, na čo má verejnosť právny nárok; rozhodne nejde o nerelevantnú pripomienku (čl.6 Aarhuského dohovoru, čl.6 Smernice o EIA, §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie).

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ sa nebráni vykonaniu mimoúradnej konzultácie k navrhovanej činnosti. Ak má ZDS o takúto konzultáciu záujem odporúčame mu obrátiť sa na spracovateľa Zámeru navrhovanej činnosti (kontaktné údaje sú uvedené v Zámere navrhovanej činnosti), prípadne priamo na navrhovateľa navrhovanej činnosti. Požiadavka však nie je dôvodom na ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti.

K pripomienkam ostatných dotknutých orgánov navrhovateľ uviedol „Uvedená podmienka bude zo strany navrhovateľa striktne rešpektovaná" ale neuvádza akým spôsobom. Práve spôsob akým navrhovateľ bude rešpektovať tieto pripomienky sú jadrom doplňujúcej informácie podľa §29 ods.10 a preto v týchto častiach je doplňujúca informácia nedostatočná a nespĺňa obsahom to, čo §29 ods.10 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie od nej očakáva.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Pripomienky dotknutých orgánov budú zapracované v Rozhodnutí, pri čom ich plnenie, dokazovanie a kontrola bude prebiehať v nasledovných stupňoch povolenia navrhovanej činnosti.

Vzhľadom na uvedené je potrebné ďalšie dokazovanie, ktoré vyššie uvedené nedostatky napraví alebo je potrebné rozhodnúť o ďalšom posudzovaní pričom vyššie uvedené nedostatky budú podrobne vyhodnotené v Správe o hodnotení.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vzhľadom na vyššie uvedené odpovede a ozrejmenie nedostatkov, uvedených v tomto doplnení informácií, nepovažujeme za dôvodné pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

V zmysle §63 zákona č. 24/2006Z. z. my ako navrhovateľ nenamietame, ak OÚ Nitra počas správneho konania vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovanej činnosti "Psychiatrická nemocnica Veľké Záluzie – nový Pavilón" vykoná konzultácie počas orgánom určených úradných hodín na OÚ Nitra.

Máme za to, že pripomienka účastníka konania je smerovaná skôr k postupu správnych orgánov ako k zámeru navrhovateľa. Navrhovateľ dotknutou investíciou smeruje k plneniu verejno-prospešných záujmov na úseku poskytovania zdravotnej starostlivosti. Jeho činnosť je bezprostredne spätá s humanitnými záujmami spoločnosti, čomu by nemali odporovať ani verejné záujmy starostlivosti o životné prostredie. Navrhovateľ ba sa tak nemal stať „rukojemníkom" v názorových rozporoch účastníkov konania a správneho orgánu, keďže ako je uvedené jeho zámer vedie k dosahovaniu hodnôt celospoločensky prospešných.

Za Psychiatrickú nemocnicu Veľké Záluzie dňa 30.1.2024

Psychiatrická nemocnica Veľké Záluzie
Rínok 334/48
951 35 Veľké Záluzie